

STEPH., *Cryptolestes* sp., *Uleiota planata* (L.), *Silvanus bidentatus* (FABR.), *Bitoma crenata* (FABR.), *Palorus depressus* (FABR.), *Corticeus bicolor* (OLIV.), *Corticeus unicolor* PILL. et MITT., *Platypus cylindrus* (FABR.), leg. R. RUTA et K. ŻUK.

Serdecznie dziękujemy prof. dr hab. Lechowi BOROWCOWI za udostępnienie danych, zaś dr Danielowi KUBISZOWI i prof. dr hab. Andrzejowi WARCHAŁOWSKIEMU za konsultacje merytoryczne.

Rafał RUTA, Inst. Zool. UW., Wrocław
Katarzyna ŻUK, Inst. Zool. UW., Wrocław
Andrzej LASOŃ, Białystok

477. Interesujące i rzadkie gatunki stonkowatych (Coleoptera: Chrysomelidae) odłowione w Poleskim Parku Narodowym i jego otulinie

Interesting and rare leaf-beetle species (Coleoptera: Chrysomelidae) collected in the Polesie National Park and its buffer zone

KEY WORDS: Coleoptera, Chrysomelidae, rare species, faunistic records, the Polesie National Park, E Poland.

Fauna stonkowatych, zarówno Poleskiego Parku Narodowego, jak i całego Podlasia (w tym Polesia) poznana jest wyjątkowo słabo. Dotychczas z obszaru parku wykazano jedynie 13 gatunków stonkowatych z podrodziny Donaciinae (PIETRYKOWSKA, STANIEC 1997: Wiad. entomol., **16**: 117-118). Siedem z wymienionych w niniejszym doniesieniu gatunków zostało schwytanych w granicach administracyjnych Poleskiego Parku Narodowego, jeden zaś – *Cryptocephalus rufipes* (GOEZE) – w jego otulinie. Wszystkie wymienione gatunki nie były jak dotąd podawane z Podlasia. Materiał dowodowy znajduje się w zbiorach autorów.

Cryptocephalus frenatus LAICHARTING, 1781

– Jezioro Wytyckie ad Łowiszów (UTM: FC50), 20 VII 1996 – 1♂, czerpak, pobocze drogi, leg. et det. E. PIETRYKOWSKA-TUDRUJ.

Gatunek w południowo-wschodniej Polsce poławiany bardzo rzadko. Zdecydowana większość informacji o tej zmróźce, zawartych w „Katalogu fauny Polski” dotyczy XIX i początku XX wieku (BURAKOWSKI i in. 1990: Kat. Fauny Pol., XXIII, **16**: 1-279). W kraju żeruje przede wszystkim na olszach (WARCHAŁOWSKI 1991: Fauna Polski, **13**: 1-347). Zasiedla bardziej nasłonecznione siedliska niż bardzo podobny do niego morfologicznie *C. decemmaculatus* (L.), którego zasięg sięga w Europie znacznie bardziej na północ.

Cryptocephalus nitidus (LINNAEUS, 1758)

– Kolonia Wola Wereszczyńska (FC40), 7 VIII 1997 – 1 ex., czerpak, murawa mezoksero-termiczna, leg. E. PIETRYKOWSKA-TUDRUJ, det. R. ŚCIBIOR.

Areał występowania tego chrząszcza pokrywa całą Polskę. Wykazywany był dotychczas z pojedynczych stanowisk w wielu krainach, jednakże w znacznych odstępach czasu. W kraju jest gatunkiem rzadkim. Żeruje na różnych ciepłolubnych drzewach i krzewach (BURAKOWSKI i in. 1990: *ibid.*).

Cryptocephalus rufipes (GOEZE, 1777)

– Pieszowola (FC50), 23 VII 1996 – 1♀, czerpak, wilgociolubna roślinność zaroślowa, leg. et det. E. PIETRYKOWSKA-TUDRUJ.

Zmrózka rzadko poławiana w kraju i znana z nielicznych stanowisk w kilku krainach. Jako rośliny żywicielskie wymieniane są różne gatunki wierzb i topól (BURAKOWSKI i in. 1990: *ibid.*).

Galeruca laticollis (SAHLBERG, 1838)

– „Bagno Bubnów” ad Sęków (FB59), 24 VII 1996 – 1 ex., czerpak, torfowisko niskie, leg. et det. E. PIETRYKOWSKA-TUDRUJ.

Gatunek łowiony w Polsce rzadko i w znacznych odstępach czasu. Znany z nielicznych stanowisk, gdzie łowiono go zwykle pojedynczo. Z roślin żywicielskich najczęściej wymieniane są różne żółto kwitnące gatunki z kilku rodzajów w obrębie rodziny jaskrowatych (WARCHAŁOWSKI 1994: Fauna Polski, **16**: 1-302).

Altica aenescens (WEISE, 1888)

– „Durne Bagno” ad Wólka Wytycka (FC50), 1 V 1996 – 1♂, czerpak, okrajek torfowiska wysokiego przechodzącego w przejściowe;

– Jez. Mszne ad Jamniki (FC40), 18 VII 1996 – 2♂♂, czerpak, torfowisko przejściowe;

– „Bagno Spławy” ad Załucze Stare (FB49), 16 VIII 1999 – 1♂, czerpak, olszyna bagienna, leg. E. PIETRYKOWSKA-TUDRUJ, det. R. ŚCIBIOR.

Susówka dość ściśle związana ekologicznie z torfowiskami. Chociaż łowiona była na Lubelszczyźnie także na brzozie brodawkowatej w borach świeżych, to zdecydowanie częściej poławiana jest na różnych typach torfowisk i w innych podmokłych miejscach, gdzie żeruje na młodych, szczytowych liściach brzozy omszonej.

Chaetocnema procerula (ROSENHAUER, 1856)

– „Mszary” ad Kolonia Wola Wereszczyńska (FC40), 25 V 1999 – 2 exx., czerpak, okrajek torfowiska niskiego na granicy z lasem; 12 VII 1999 – 1 ex., czerpak, wyschnięty zbiornik astatyczny na torfowisku niskim, leg. E. PIETRYKOWSKA-TUDRUJ, det. R. ŚCIBIOR.

Chrząszcz poławiany w kraju bardzo rzadko i znany tylko z kilku stanowisk w trzech krainach. Żeruje na różnych gatunkach turzyc – *Carex* sp. (BURAKOWSKI i in. 1991: *Kat. Fauny Pol.*, **XXIII**, **17**: 1-227). Gatunek związany ekologicznie z torfowiskami.

Chaetocnema sahlbergii (GYLLENHAL, 1827)

– Staw Zimochów ad Pieszowola (FC50), 1 X 1996 – 1 ex., czerpak, szuwar na brzegu nie napełnionego wodą stawu, leg. E. PIETRYKOWSKA-TUDRUJ, det. R. ŚCIBIOR.

Higrofil troficznie związany z turzycami – *Carex* sp. (BURAKOWSKI i in. 1991: *ibid.*). Na Lubelszczyźnie znacznie częściej poławiany niż gatunek poprzedni. Zasiadła wszystkie typy torfowisk. Poławiany też na wilgotnych łąkach oraz w zbiorowiskach szuwarowych.

Cassida leucanthemi BORDY, 1995

– „Mszary” ad Kolonia Wola Wereszczyńska (FC40), 12 VII 1999 – 1 ex., czerpak, suchy płat z roślinnością ciepłolubną na torfowisku niskim, leg. E. PIETRYKOWSKA-TUDRUJ, det. R. ŚCIBIOR.

Gatunek opisany niedawno z Europy (Francja, Austria) jako nowy dla nauki. Do tego czasu w kraju nie wyróżniany i oznaczany jako *C. sanguinosa*. Jednak od roku 1996 w Polsce stwierdzony już w kilku krainach (BOROWIEC, ŚWIĘTOJAŃSKA 1997: *Wiad. entomol.*, **15**: 237-240; BOROWIEC 2003: *Wiad. entomol.*, **22**: 62-63). Najbliższe stanowisko jego występowania znajduje się jak dotychczas na przedmieściu Lublina (osiedle Głusk) (ŚCIBIOR 2004: *Wiad. entomol.*, **23**: 243-244).

Autorzy dziękują Panu Prof. Lechowi BOROWCOWI za sprawdzenie i potwierdzenie oznaczeń gatunków.

Radosław ŚCIBIOR, Uniw. Przyr., Lublin

Ewa PIETRYKOWSKA-TUDRUJ, UMCS, Lublin